

Asia: OM 9/021/2016

Tuomioistuinviraston perustaminen

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko vai vastustatteko tuomioistuinviraston perustamista?

En ota kantaa

Mikä on yleinen arvionne toimikunnan ehdotuksesta?

-

Miten arvioitte tuomioistuinviraston hoidettaviksi ehdotettuja tehtäviä?

Tuomarinkoulutuslautakunta kannattaa tuomioistuinlain 18 luvun 1 §:n 3 momenttiin ja tuomioistuinharjoittelusta annetun lain 4 §:ään ehdotettuja muutoksia, joiden mukaan tuomioistuinvirasto huolehtii käräjänotaari- ja asessorivirkojen haettavaksi julistamiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja hakijoiden ansioita koskevien yhteenvetojen laatimisesta koulutuslautakunnan käyttöön. Mainitut hakumenettelyt ovat laajoja, ja aiheuttavat runsaasti työtä hakemusten läpikäymisessä, täydennyttämisestä ja ansioyhteenvetojen laatimisessa. Tuomarinkoulutuslautakunnan palveluksessa on sihteeri ja osastosihteeri. Käytössä olevat resurssit eivät ole vastanneet hakumenettelyjen aiheuttamaa työmäärää. Hakumenettelyihin liittyvien käytännön tehtävien siirtäminen tuomioistuinvirastolle on perusteltua paitsi työmäärän vuoksi myös siksi, että laajempi organisaatio kykenee varmemmin vastaamaan hakumenettelyjen häiriöttömästä täytäntöönpanosta.

Pidättekö toimikunnan arviota tuomioistuinviraston henkilöstömäärästä oikeana ja riittävänä?

-

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan kokoonpanosta ja nimeämismenettelystä?

-

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan ja ylijohdajan välisestä toimivallanjaosta?

-

Mikä on kantanne toimikunnan esittämään viraston sijaintipaikkaan ja sijaintipaikan valinnassa huomioon otettaviin seikkoihin?

-

Muuta huomioitavaa?

Tuomarinkoulutuslautakunta pyytää tässä yhteydessä saada kiinnittää oikeusministeriön huomiota tuomioistuinlain asessorien kielitaitovaatimuksia koskevaan sääntelyyn.

Oikeuskanslerille on helmikuussa 2017 tehty kantelu, joka koskee tuomarinkoulutuslautakunnan toimintaa. Kantelun johdosta ei ole annettu vielä ratkaisua. Kantelussa pidetään epäkohtana muun ohella sitä, että asessorin virkaa ei ole vuonna 2017 perustettu enemmistökieleltään ruotsinkielisiin tuomioistuimiin, jollaisena tällä hetkellä voisi tulla kysymykseen ainoastaan Ahvenanmaan hallintotuomioistuin. Kritiikki liittyyneen käräjäoikeusverkostouudistukseen, jonka myötä erinomaista ruotsin kielen ja tyydyttävää suomen kielen taitoa vaativat auskultointipaikat ovat vähentymässä viidestä paikasta kahteen paikkaan vuosittain. Kysymys on siitä, miten varmistetaan äidinkieleltään ruotsinkielisten oikeustieteen maisterien yhdenvertainen kouluttautuminen tuomarin tehtäviin ja laadukkaiden tuomioistuinpalveluiden saaminen myös jatkossa ruotsin kielellä.

Tuomioistuinlain 18 luvun 2 §:n mukaan asessorin suomen ja ruotsin kielen taitoa koskeviin vaatimuksiin sovelletaan 10 luvun 9 §:ää. Lain esitöissä (HE 7/2016 vp s. 112) on todettu, että asessorin virka ei voi olla 10 luvun 11 §:ssä tarkoitettu erityistä kielitaitoa edellyttävä virka. Perustuslakivaliokunta ei ole lausunnossaan (PeVL 14/2016 vp) ottanut kantaa lakiehdotukseen tältä osin.

Tuomarinkoulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että tuomioistuinlain kysymyksessä olevan sääntelyn tarkistamisella voitaisiin varmistaa se, että tarvittaessa, siis tapauskohtaisen tarveharkinnan mukaan, olisi mahdollista perustaa kielitaitovaatimuksiltaan tuomioistuinlain 10 luvun 11 §:n mukaisia asessorin virkoja.

Asessorin virkojen (18 kpl), jotka täytetään 1.9.2017 lukien, hakumenettely on kesken. Hakijoiden joukossa on myös sellaisia henkilöitä, joilla on erinomainen ruotsin kielen taito. Siitä, kuinka monta tällaista henkilöä tulee virkoihin nimitetyksi ei ole tällä hetkellä vielä tietoa.

Hyttinen Minna
Tuomarinkoulutuslautakunta